

Čo Písmo učí o vzkriesení mŕtvych

Ale niekto povie: Ako vstanú mŕtvi z mŕtvych? A v akom tele prídu?

1. Korinským 15:35

Lebo zatrúbi, a mŕtvi vstanú neporušiteľní, a my budeme premenení.

Lebo toto porušiteľné musí obliecť neporušiteľnosť a toto smrteľné obliecť nesmrteľnosť.

1. Korinským 15:52-53

Keď sa hovorí o vzkriesenie mŕtvych, vznikajú pritom prirodzene aj otázky typu: V akom tele vstanú mŕtvi? Aké telo dostanú oživení mŕtvi? V akom tele budú existovať vzkriesení a vychvátení spravodliví? Toto sú otázky, týkajúce sa prvého vzkriesenia. Podobné otázky vznikajú aj vo vzťahu k druhému vzkrieseniu. Pokúsime sa na ne odpovedať v tomto článku.

V článku Druhý príchod Pána Ježiša Krista^{A)} sme písali, že pri prvom vzkriesení, vzkriesení spravodlivých mŕtvych a vychvátení spravodlivých žijúcich, budú spravodliví mŕtvi vzkriesení priamo do nových oslávených tiel. Spravodliví žijúci okrem toho, že budú zo zeme vychvátení, súčasne zažijú aj nadprirodzenú premenu a budú premenení do rovnakých nových oslávených tiel ako vzkriesení mŕtvi. Pritom na prvom vzkriesení budú mať účasť iba tí, ktorí patria Pánovi, ktorí sú Kristovi, ktorí sú nové stvorenie v Kristovi. Prirodzene vzniká otázka, aké bude to nové oslávené telo. Odpoveď na túto otázku je predmetom prvej časti článku (časť A). O tých, ktorí patria do druhého vzkriesenia, budeme hovoriť v druhej časti (časť B).

A. V akom tele – prvé vzkriesenie

O vzkriesenom tele spravodlivých môžeme usudzovať jednak podľa vlastností tela Pána Ježiša Krista po jeho vzkriesení, z doby, počas ktorej sa ukazoval svojim učeníkom, a tiež z textov ako Lukáš 20:34-40 a 1. list Korintským 15. kapitola.

Písmo ako prvú etapu vzkriesenia, ktorá predchádza prvému vzkrieseniu, uvádza vzkriesenie Krista (1. Korintským 15:23). Kristus je v tomto verši označený ako prvotina vzkriesených. Tak, ako zomrel Kristus a vstal z mŕtvych ako prvotina, budú vzkriesení aj tí, ktorí sú v Kristovi

(Rímskym 6. kapitola)^{A)}. Lebo títo sa s Kristom stali spoluzrastlými podobnosťou jeho smrti, a takými budú aj podobnosťou jeho vzkriesenia (Rímskym 6:5, 6:8; Galatským 3:27; Efezským 4:24; Kolosenským 3:3-4). Písmo zaručuje, že tí, ktorí patria Kristovi, tí, ktorí uverili v evanjelium Ježiša Krista, nielenže vstanú z mŕtvych k životu, ale aj oni budú vzkriesení v podobnosti Kristovho vzkriesenia, a tak rovnako ponesú aj jeho obraz, obraz toho nebeského (1. Korinským 15:47-49). Pavol píše, že telo nášho poníženia bude premenené do tela nebeskej slávy: „Lebo naše občianstvo je v nebesiach, odkiaľ i Spasiteľa očakávame Pána Ježiša Krista, ktorý premení telo nášho poníženia, aby bolo súpodobným telu jeho slávy...” (Filipským 3:20-21). Aj apoštol Ján píše o tom, že naše telá po vzkriesení budú podobné vzkriesenému telu Pána Ježiša Krista (1. Jánov 3:2).

Ježiš sa narodil zo ženy a bol v plnosti človekom v takom tele ako aj ostatní ľudia, ale bez hriechu. Po vzkriesení však jeho telo už vykazovalo iné vlastnosti ako pred ukrižovaním. Už nebol obmedzovaný časom a priestorom, ako sme ešte my v týchto našich telách. Učeníkom sa zjavil alebo zmizol, ako chcel (Lukáš 24:31 a 36; Ján 21:1). Mohol vstúpiť do miestnosti pri zatvorených dverách (Ján 20:19). Prijímal potravu, ale nedá sa z toho urobiť záver, že by nutne potreboval fyzický pokrm. Požiadal o jedlo, ale pritom viac ako o nasýtenie tela išlo o to, aby presvedčil učeníkov, že to nie je nejaký prelud, ktorý vidia, ale že je to on, ten, ktorého dobre poznali (Lukáš 24:37-43). Pri jeho nanebovzatí odišiel do nadoblačných výšok tak, ako sa pohyboval na povrchu zeme (Skutky 1:11). Nemal na sebe žiadne špeciálne ochranné oblečenie. Podľa všetkého aj na nebeskom tróne sedí po pravici Otca v tom istom tele, v akom sa zjavil svojim učeníkom a v akom bol videný odchádzať hore do neba.

Keď sa v ranej cirkvi hovorilo o vzkriesení, aktuálnou a prirodzenou bola aj otázka: V akom tele prídu tí, ktorí zomreli v Pánovi? Apoštol Pavol túto otázku zodpovedá formou diskusie a vysvetľuje ju v pasáži veršov 1. listu Korinským 15:35-39^{B)}. Hlavná myšlienka Pavlovho vysvetlenia spočíva v tom, že nebudeme vzkriesení do rovnakého tela, aké máme teraz, a žeby sme potom v takom tele žili už navždy, naveky vo večnosti. Dôraz je kladený na to, že telo, do ktorého budeme vzkriesení, je telo úplne inej, novej kvality. Pavol túto skutočnosť vysvetľuje na obraze, ktorý poznáme zo skúseností z rastlinnej ríše.

Keď sa semeno zasadí do zeme, zahynie (zomrie) a vyrastie z neho rastlina. Zo semena nevyrastie semeno. Zo semena vyrastie rastlina. Aby mohla rastlina vyrásť, semeno sa musí dostať do zeme a tam „zahynúť“, „zomrieť“. Semeno viac neexistuje, voľne povedané, premení sa na rastlinu. Semeno je jeden druh tela, ktorý bol, ale musí zomrieť, aby vznikol iný druh tela, ktorý bude žiť, a to rastlina. Semeno je obrazom porušiteľného, zemského tela, ktoré zanikne. Nová rastlina je obraz vzkriesenia k životu a nového tela. Samozrejme, druh rastliny, ktorá vzíde, odpovedá druhu semena, ktoré bolo zasadené do zeme.

Obraz potom pokračuje výkladom, že existujú rôzne telá, tak ako to určil Boh. Tieto telá nie sú rovnaké, odlišujú sa od seba: je telo ľudí, je telo vtákov, zvierat, rýb atď. Tento výklad ale graduje k hlavnej myšlienke, že existuje ešte zásadnejší rozdiel medzi telami, a to rozdiel medzi zemskými a nebeskými telami (15:40). Obraz so semenom jasne poukazuje na to, že zemské telo sa nemôže preniesť do večnosti. Zemské telo musí zomrieť a ísť do zeme, kde sa obráti na prach, lebo je vzaté z prachu zeme.

Vo veršoch 40-44 pokračuje Pavol v tejto analógii a uvádza ďalšie podrobnosti, ktorými sa telo spravodlivých z prvého vzkriesenia bude vyznačovať. V týchto veršoch sa hovorí, že vzhľadom na časnosť a večnosť poznáme dva druhy tiel: telá zemské a telá nebeské. Tieto telá sa od seba odlišujú vo svojej sláve: inakšia je sláva nebeských tiel a inakšia zemských (verš 40).

So vzkriesením mŕtvych je to ako so siatím semena (verše 42-43). Seje sa v porušenosti, ale vstane v neporušiteľnosti. To znamená, že semeno, ktoré sa seje – zemské telo – je v stave porušenosti, nemôže prejsť do večnosti, musí zomrieť a zaniknúť. Z tohto semena vzíde nové

oslávené nebeské telo, ktoré však už bude neporušiteľné. To je zásadne iná, nová kvalita tela. Rozdiel v kvalite je zjavný aj z ďalšieho opisu: Seje sa v nečesti, vstane v sláve, seje sa v slabosti, vstane v moci. Zemské telo je opísané ako telo „duševné“ („zmyselné“), telo po vzkriesení je opísané ako telo „duchovné“ (verš 44).

Keďže všetci ľudia sa rodíme ako Adamovi potomkovia, všetci žijeme tu v časnosti v zemskom tele. Naše telo je také isté ako bolo telo Adama – zemské telo. Kým sme v zemskom tele, sme „živá duša“ presne tak, ako bol Adam živou dušou (verš 45). Zemské telo je zo zeme, „z hlíny“ – to znamená látkové (materiálne) telo zložené z takých istých látok (prvkov), aké Boh použil pri pôvodnom stvorení sveta, pri stvorení zeme. Po vzkriesení budeme mať nebeské telo. Nebeské telo je dané, čo do jeho kvality, do veľkého kontrastu so zemským (látkovým, materiálnym) telom a je opísané ako duchovné telo. Dokonca je napísané tak, že budeme mať nebeské telo tak, ako Pán Ježiš má po vzkriesení nebeské telo (verše 47-49).

Vo verši 50 sa opakuje hlavná myšlienka, ktorá bola podaná najprv vo forme obrazu o semene: Telo a krv nemôže zdediť kráľovstvo Božie. To znamená, že zemské telo nemôže vojsť do večnosti a žiť na novej zemi a v novom nebi (v nebeskom Jeruzaleme). Večný život si nemôžeme predstavovať ako večne trvajúcu zemskú existenciu. Bude to úplne iná, nová, nepredstaviteľne slávna existencia. Je to tak preto, lebo porušenosť nemôže zdediť neporušiteľnosť.

Telo, v ktorom žijeme pred fyzickou smrťou, je zemské telo, duševné telo. Je to telo, ktoré máme po Adamovi, ktorý bol zemský, vzatý zo zeme, a stal sa živou dušou. Zemské telá sú porušené pre Adamov hriech. Sú porušené, a preto podliehajú smrti a rozkladu. To, čo bolo povedané Adamovi po páde: Prach si a do prachu sa navrátiš (1. Mojžišova 3:19), platí aj pre

všetkých ľudí splodených z tela a krvi.

Naše súčasné porušené, duševné, smrteľné, zemské telo nemajúce česť je uložené do zeme a rozloží sa, ale pri vzkriesení vstane už ako iné, nové nebeské telo, oslávené a neporušiteľné (verše 1. Korinským 15:46-49). Zemské telo je smrteľné, nebeské telo je nesmrteľné. Pritom sa seje (zomiera) zemské, ale vstane nebeské. Seje sa: „v porušenosti...“ (verš 42); „v nečesti...“ (verš 43); „v slabosti...“ (verš 43); „seje sa duševné telo zmyselné...“ (verš 44). Vstane: „...v neporušiteľnosti“ (verš 42); „v sláve“ (verš 43); „v moci“ (verš 43); „duchovné telo“ (verš 44). Také je poradie v stvorení človeka. Ľudská rasa vznikla skrze prvého Adama (1. Korinským 15:45) z prachu zeme dychom Stvoriteľa ako živá duša (1. Mojžišova 2:7). Od znovuzrodenia sme už novým stvorením (2. Korinským 5:17), ale telo ešte nie je vykúpené. Očakávame vykúpenie tela (Rímskym 8:23), vzkriesenie z mŕtvych, po ktorom budeme podobnými nášmu Pánovi (1. Korinským 15:48-49, pozri aj verše 44-47).

V Písme sa nachádza ešte jedna informácia o tom, aké telo budú mať tí, ktorí boli uznaní za hodných dôjsť vzkriesenia z mŕtvych – a myslí sa tým prvé vzkriesenie. O týchto Pán Ježiš vyhlásil: „... Synovia tohto veku sa ženú a vydávajú sa; ale tí, ktorí budú uznaní za hodných dôjsť tamtoho veku a vzkriesenia z mŕtvych, nebudú sa ani ženiť ani vydávať, lebo ani zomrieť nebudú viacej môcť, lebo budú rovní anjelom a budú synmi Božími, pretože budú synmi vzkriesenia“ (Lukáš 20:34-36; rovnako aj Matúš 22:29-31; Marek 12:24-25). Vyhlásenie, že sa už nebudú ženiť ani vydávať a nebudú môcť ani zomrieť a budú ako anjeli Boží v nebi, poukazuje na to, že účastníci prvého vzkriesenia budú mať už nebeské nesmrteľné telá. Títo viac už nezomierajú, ale patria k Božiemu ľudu, ktorý bude spolu s Pánom Ježišom Kristom kraľovať v jeho tisícročnom kráľovstve (Zjavenie 20:6) a potom bude prebývať s Bohom na novej zemi, v novom nebi a v novom Jeruzaleme.

„Hľa, tajomstvo vám hovorím... mŕtvi vstanú neporušiteľní, a my budeme premenení.

Lebo toto porušiteľné musí obliecť neporušiteľnosť a toto smrteľné obliecť nesmrteľnosť.“

1. Korinským 15:51-53

B. V akom tele – druhé vzkriesenie

V časti A sme hovorili o tele spravodlivých účastných prvého vzkriesenia z mŕtvych. Ako to bude s tými, ktorí zomreli vo svojich hriechoch? V Písme je jasne uvedené, že aj oni, nespravodliví, budú vzkriesení (Daniel 12:2, Ján 5:28-29, Skutky 24:15, Matúš 25:31-46, Rímskym 2:5-11) a budú stáť pred súdom, pred Božím trónom (Zjavenie 20:11-15). Aj v súvislosti s nimi vzniká otázka: V akých telách sa budú nachádzať pred Božím trónom?

V predchádzajúcom článku Pred veľkým bielym trónom (str. 17 alebo ^{C)}) sme konštatovali, že Písmo priamo neuvádza, že by pri vzkriesení, ktoré bude nasledovať po skončení tisícročného kráľovstva (Zjavenie 20:11-15) a je pomenované aj ako druhé vzkriesenie alebo vzkriesenie

nespravodlivých, išlo o vzkriesenie do nejakého (napríklad zemskeho či nejakého iného) tela. Pred veľkým bielym trónom (pred trónom Božím) stoja iba mŕtvi: „A videl som mŕtvych, malých i veľkých, stojacich pred trónom Božím“ (Zjavenie 20:12). „Vzkriesenie“ v tomto zmysle znamená, že mŕtvi len vyšli zo záhrobia, opustili záhrobie, miesto, v ktorom sa doteraz nachádzal ich duch/duša. Neznamená to však doslovné oživenie, teda vzkriesenie do života. Dospeli sme k záveru, že Písmo priamo nezjavuje, že by účastníci druhého vzkriesenia dostali akékoľvek telo. Na otázku: Aké telo budú mať a či vôbec budú mať telo tí, ktorí budú vzkriesení k súdu, Písmo nedáva priamu odpoveď, k tomuto sa nevyjadruje. Preto aj ostaneme len pri tomto konštatovaní ako odpovedi na položenú otázku o tele mŕtvych stojacich pred Božím trónom zo Zjavenia 20:12 ^{D)}.

Poznámky a zdroje

A) Druhý príchod Pána Ježiša Krista (časť A. Prvé vzkriesenie), Solas číslo 39, leto 2018, str. 19-31.

B) Ani v období ranej cirkvi nikto nepochyboval o tom, že ľudia podliehajú smrti, že zomierajú. Smrť pritom nepovažovali za anihiláciu (zánik existencie). V tomto boli všetci zajedno. Rozdielnosti boli až v tom, čo bude po smrti.

Gréci považovali telo za zlé a považovali ho za prekážku k plnohodnotnému životu duše. Smrť považovali za oslobodenie duše zo svojho väzenia (fyzického tela). Dobu po smrti chápali ako život nesmrteľnej duše, ale odmietali akúkoľvek myšlienku na vzkriesenie a opätovné

zjednotenie duše s telom. Preto na areopágu vysmiali Pavla, keď im hovoril o vzkriesení z mŕtvych (Skutky 17:32).

V židovstve boli na vzkriesenie rozdielne pohľady. Strana saducejov, ktorá mala v tej dobe väčšinu v Sanhedrine, bola teda „vládnucou stranou“, držala presvedčenie, že nieto vzkriesenia (Lukáš 20:27; Skutky 23:8). Preto uväznili apoštolov, keďže verejne hlásali v Ježišovi Kristovi vzkriesenie z mŕtvych (Skutky 4:2-3). Farizeji naopak verili vo význam tela, a preto boli presvedčení, že telo nikdy nemôže zaniknúť. Preto aj verili vo vzkriesenie (Skutky 23:6-8, 24:15 a 21). Vzkriesenie však chápali ako oživenie do toho istého tela. Aj Marta, sestra Lazara, verila, že jej brat bude vzkriesený, ale až na konci časov v posledný deň (Ján 11:24).

Novozmluvní proroci a apoštoli Pána Ježiša Krista v ranej cirkvi učili a verili tomu, čo dostali ako Božie zjavenie, čo je zapísané ako inšpirované Božie slovo, že spravodliví budú po smrti vzkriesení v novom nebeskom (duchovnom) tele, v ktorom budú žiť večne v podmienkach novej zeme, nového neba a nového Jeruzalema. O tom je aj tento článok.

C) Pred veľkým bielym trónom, <http://casopis.solas.sk/vyucovanie/pred-ve-kym-bielym-tronom>

D) Ako píšeme vyššie a ako sme už uviedli aj v článku Pred veľkým bielym trónom na str. 22 verš „A ostatní mŕtvi neožili, až sa dokoná tisíc rokov...“ asociuje predstavu, že nielen tí z prvého vzkriesenia, ale aj ostatní mŕtvi budú vzkriesení v tele. Vedie to teda k predstave, že všetci mŕtvi po svojom vzkriesení budú mať nejaké fyzické telo. Táto predstava ovplyvnila aj prvé dva články zo série Čo Písmo učí o vzkriesení mŕtvych. Pri podrobnejšom štúdiu biblického textu však prichádzame k záveru, že **Písmo priamo nehovorí o tom (priamo nezjavuje), či mŕtvi stojaci pred Božím trónom** (Zjavenie 20:12)

budú vzkriesení do fyzických tiel

– preto ostávame len pri tomto konštatovaní, ako o tom píšeme aj v závere časti B. O vzkriesení

do tela Písmo priamo hovorí iba ohľadne tých, ktorí sú účastní prvého vzkriesenia, ako o tom píšeme v časti A. V tomto duchu a v tomto zmysle opravujem text prvých dvoch článkov série o vzkriesení nasledovne:

a) V článku Vzkriesenie mŕtvych – úvod, Solas číslo 37, jeseň 2017, str. 34-36 sa oprava týka záverečnej časti článku (str. 36), ktorej text po oprave znie:

„Čo sa udeje pri vzkriesení?

Uvážili sme už, že vzkriesenie je pred súdom. Písmo o súde zjavuje, že súd každého človeka (Skutky 24:15; Ján 5:29) bude pred Bohom prebiehať podľa toho, čo kto učinil, pokiaľ bol vo svojom fyzickom tele, pokiaľ bol na tejto zemi, pokiaľ existoval v prítomnom časopriestore (pozri Kazateľ 11:9, 12:14; Matúš 12:36-37; Rímskym 2:14-16; 2. Korinským 5:10). Preto pred tým, ako sa každý jeden človek postaví pred záverečné zhodnotenie svojho života (pred Boží súd), musí byť vzkriesený, t. j. vyvolaný zo sféry mŕtvych. Jedni vyjdú z hrobov na večný život a druhí na večné zatratenie: „... a vyjdú tí, ktorí dobre činili, na vzkriesenie života, ale tí, ktorí zle robili, na vzkriesenie súdu“ (Ján 5:29; Daniel 12:2). Pri vzkriesení dostane duch každého **spaseného** človeka nové telo, v ktorom už bude existovať ďalej vo večnosti.“

(Posledné dve vety tejto časti sú z pôvodného textu vypustené/vyškrtnuté. V tejto súvislosti pozri tiež článok *Druhý príchod Pána Ježiša Krista*, Solas číslo 39, jar 2018, časť *Účel siedmych pečatí a siedmych trúb vzhľadom na Cirkev*, str. 25.)

b) V článku *Medzi smrťou a vzkriesením*, Solas 38, jar 2018, str. 28-31 sú tieto úpravy:

Na str. 29 v ľavom stĺpci, 2. odsek odspodu upravujem text nasledovne:

„Smrťou dôjde k oddeleniu ducha od tela. Telo bude pochované do zeme a duch človeka odíde na miesto, ktoré mu určí Boh. Tu zostane až do doby vzkriesenia. Pri vzkriesení všetkých **spas**
ených

ľudí (

tých, ktorí patria Kristovi

) dôjde k opätovnému zjednoteniu ducha s telom a k vytvoreniu celistvej bytosti.

Na str. 29 v pravom stĺpci, 2. odsek odhora upravujem text nasledovne:

„Podstatná skutočnosť na vzkriesení **tých, ktorí patria Kristovi (spasených)**, je, že zatiaľ čo smrťou dôjde k oddeleniu ducha od tela, pri ich vzkriesení naopak dôjde k opätovnému zjednoteniu ducha s telom. Novozmluvné písmo upresňuje miesto prebývania ducha spaseného človeka po jeho smrti. V tomto smere je rozdiel medzi obdobím, ktoré bolo pred Kristovým vzkriesením, a obdobím, ktoré nasleduje po ňom.“

Do oboch odsekov bol pri revízii vložený text zvýraznený **tučným písmom**.